

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1930.

Ljubljana, 31. decembra 1930.

Štev. 10.

74.

Petindvajsetletnica škof. zavoda sv. Stanislava.

V začetku tekočega šolskega leta 1930./31. je dopolnil škofijski zavod sv. Stanislava z gimnazijo pet in dvajset let obstoja in dela.

Ob tem srebrnem jubileju moremo že spoznati pomen ustanove velikega škofa dr. Antona Bonaventura Jegliča, ki je s svetniškim pogumom in trdnim zaupanjem v božjo previdnost postavil ponosen zavod in ga moralno in materialno vzdrževal vseh 25 let.

Zavod sam je ob svojem jubileju izdal spominsko knjigo, ki je bila poslana vsem župnim uradom. Iz nje razvidite rast zavoda, težkoče, ki jih je moral premagati, in uspehe, ki jih je dosegel. Ni mi treba ponavljati, kar knjiga izčrpno navaja. Opozarjam le na dvojno:

1. Petindvajsetletna zgodovina zavoda in gimnazije dokazuje, da je bil zavod nujno potreben in da je svojo nalogo tudi v težavnih okoliščinah dobro vršil, da torej žrtve zanj niso bile zastoni, ampak so prinesle bogat sad, ki vzbuja nado, da bo v bodočnosti še bogatejši, ako bo zavod našel med duhovščino in ljudstvom še izdatnejšo podporo, da bodo mogli tudi revnejši gojenci biti sprejeti pod ugodnimi pogoji. Vse gospode duhovnike, zlasti dušne pastirje, prav iskreno prosim in nujno pozivam, da z rednimi prispevki in darovanji svojih župnij podpirajo zavod, pa da tudi sicer pri vsaki priliki na zavod, semenišče bodočih duhovnikov, mislijo ter za gmotno in moralno podporo zavoda vse storijo, kar je v njihovih močeh.

2. Z velikim veseljem in zadoščenjem morem ugotoviti, da so vsi gospodje v zavodu, profesorji in prefekti, v petindvajsetletni dobi vestno vršili svojo odgovorno službo. Proslava petindvajsetletnice je pokazala, da je bil duh zavoda zdrav in dober. Duh zavoda pa je duh duhovnikov, ki v njem delujejo. Vsem tem gospodom gre zato priznanje in zahvala. Uspehi, ki jih zrejo na vzgojnem in učnem polju, naj so jim najlepše zadoščenje za njihov naporni trud.

Škofu in duhovščini mora biti zavod vedno jako pri srcu. Ohraniti ga moramo, pa tudi še dvigniti in spopolniti. Zavedajmo se, da je zavod zaveda vse škofije! Naj ne bo nobenega duhovnika, ki bi po sinodah določene dolžnosti do zavoda ne storil v polni meri. Ne pozablajmo pa, da je od božjega blagoslova odvisen uspeh, posebno še pri vzgojnem delu. Zato sami molimo pa tudi druge vnemajmo, da molijo za naše semenišče. Pri nobenem *memento vivorum* v sv. maši ne pozabimo zavoda, našega semenišča, in duhovniških poklicev v njem, da bodo uspehi v bodočih desetletjih še lepši.*

V Ljubljani, dne 13. novembra 1930.

† Gregorij, škof.

* Običajno vsakoletno poročilo gimnazije za l. 1929./30. odpade, ker je to poročilo v knjigi »Ob srebrnem jubileju škof. zavoda sv. Stanislava in škof. gimnazije v št. Vidu nad Ljubljano«.

Pismo sv. Očeta o čudodelni svetinji M. b.

Pismo sv. Očeta Pija XI.*

prečastitemu gospodu Frančišku Verdier-ju, vrhovnemu predstojniku duhovnikov misijonske družbe in družbe hčera krščanske ljubezni, ob stoletnici prikazanja Brezmadežne od čudodelne svetinje.

Papež Pij XI.

Ljubljeni sin, pozdrav in apostolski blagoslov. — Skoro ga ni katoličana, ki bi ne bil slišal o čudovitih dogodkih, katerih spomin se bo zlasti 27. tega meseca slovesno obhajal vsepovsod širom sveta; na ta dan pred sto leti je nameč preblazena Devica, potem ko se je ponovno prikazala s. Katarini Laburé, ki je bila takrat novinka pri usmiljenih sestrah, hčerah krščanske ljubezni sv. Vincencija, tej pobožni mladenki pokazala v dvojni sliki vzorec nove svetinje in naročila, naj skrbi, da se dade takšne svetinje kovati. Presveta Mati je obljubila, da bodo prejemale obilne nebeške milosti tisti, ki bodo nosili to svetinjo, zlasti če jo bodo nosili na vratu. Kakor ji je sama razložila, je v vidno znamenje obilnosti teh milosti povsila roke in iz njih se je razlivala kakor veletok tako bleščeča luč, da je jemala pogled. Tega dogodka, ljubljeni sin, se tem rajši spominjamo zlasti zato, ker so blagodejne učinke te svetinje že takrat premnogi verniki skusili na duši in telesu. Kajti dognano je, da je po tej svetinji in na njej vtisnjeni molitvici, ki spričuje, da je bila božja Porodnica spečeta brez madeža, v kratkem času po vsem svetu med ljudstvom iznova vzplamtela pobožnost, na kar se je iz materinsko usmiljenega Srca brezmadežne Device razlivalo na krščansko ljudstvo toliko milosti, da so to svetinjo začeli imenovati čudodelno, in to imenovanje je potem splošno obveljalo. Nudi se nam torej prav prijetna prilika, da se z vami veselimo in vam čestitamo. Zakaj ni nam neznano, ljubljeni sin, da obojna družina sv. Vincencija, ki si njen poglavar, in ki je v teku zadnjih sto let tako krepko napredovala po številu in zaslugah svojih članov, tudi sama pripisuje ta napredek prikazanju brezmadežne Device, čigar jubilejni spomin boste slovesno obhajali. Zares, predragi Nam misijonski družbi, ki jo je vaš oče in postavodajalec ustanovil za reševanje ubožcev in dobro vzgojo duhovništva prav takrat, ko je sveta Cerkev nekako pričakovala časovnim razmeram potrebne pomoči, je bilo dano, da se v minulih sto letih svoji dolžnosti ne le ni izneverila, marveč jo je vršila še z večjo vnemo, pospeševala naprave in dela krščanske ljubezni in dobrotelosti in tudi druge za to navduševala. Ali niso med temi deli kljub svojemu skromnemu in tihemu delovanju po vsem svetu znane tako zvane Vincencijeve konference, ki jih je vpeljal Friderik Ozanam? Ali niso člani vaše družbe, ljubljeni sin, s svojimi svetimi misijoni evangelijsko vero nepokvarjeno oznanjali med verniki in jo razširjali med neverniki, celo s prelitjem krvi? — Usmiljene sestre, hčere krščanske ljubezni pa so po prikazanju Matere božje — rekel bi, oprle na zastavo svete svetinje — čudovito narastle, in to v ogromno korist Cerkve in držav. Njih število, ki je bilo takrat tako neznatno, se je poslej tako pomnožilo, da šteje njih družba danes skoraj štirideset tisoč sester; ker pa imajo toliko plemenitih in sijajnih dobrotelnih naprav, se jim obeta še mnogo lepša bodoč-

* Acta Ap. Sed. XXII. (1930), št. 12, str. 515—516.

nost. In kakor smo goreče Boga prosili v marcu tega leta, ko smo z veseljem sprejeli in s svojim nagovorom razveselili v Rimu bivačče sestre in njih gojenke, tako ga po vsem tem goreče in prav pristrčno prosimo tudi danes, da bi usmiljene sestre do konca dni vršile dela ljubezni, lepo vzgajale deklice, posebno polagale na srce pobožnost do svete svetinje in na ta način pridobile nešteto duš Kristusu. — Končno še želimo, da bi jubilejne slovesnosti, ki se bodo v kratkem vršile pod varstvom brezmadežne božje Matere, prinesle vam in vsemu krščanskemu ljudstvu obilo božjih milosti. V ta namen in kot poročilo Naše očetovske naklonjenosti podelimo z velike ljubeznije v Gospodu apostolski blagoslov tebi, ljubljeni sin, in obojni družini sv. Vincencija.

Dano v Rimu pri Sv. Petru, dne 22. novembra 1930 v devetem letu Našega vladanja.

Papež Pij XI.

76.

Molitve za popolni odpustek „toties quoties“.

Decretum¹

circa indulgentias plenarias, quas vocant »toties quoties«, pro quibus lucrandis alicuius ecclesiae visitatio est iniuncta.

Cum responsione diei 13 Ianuarii anni currentis ad II (A. A. S., vol. XXII, pag. 43) per hanc Sacram Poenitentiarum, Officium de Indulgentiis, authentice declaratum fuerit saltem sex Pater, Ave et Gloria, de quibus in decreto diei 10 Iulii 1924 sub n. IX (A. A. S., vol. XVI, pag. 347), in visitationibus ecclesiae ad Indulgentiam plenariam Portiunculae nuncupatam toties quoties ut aiunt, lucranda necessaria esse ita ut hae ipsae preces in unaquaque visitatione solvi debeant; Ssmus Dominus Noster Pius Papa XI, uniformitatis gratia atque ad omnem hac in re dubitationis rationem auferendam, in audientia infrascripto Card. Poenitentiarum Maiori die 4 Iulii 1930 impertita, id de omnibus Indulgentiis plenariis toties quoties lucrandis, pro quibus alicuius ecclesiae visitatio est iniuncta, benigne decernere dignatus est, ita ut in posterum oporteat et sufficiat eiusmodi preces in singulis visitationibus in omnibus hisce casibus recitare.

Datum Romae, ex Sacra Poenitentiarum Apostolica, die 5 Iulii 1930.

L. Card. Lauri,

Poenitentiarum Maior.

L. + S.

I. Teodori,

S. P. Secretarius.

¹ (A. A. S., Vol. XXII, pag. 363.)

Odpustek za Officium coram Sanctissimo.*

Sacra Poenitentiaria Apostolica.

(Officium de indulgentiis)

Divini officii coram Ssmo Sacramento recitatio indulgentia plenaria datur.

Ssmus D. N. Pius div. Prov. Pp. XI, in Audientia die 17 Octobris c. a. infrascripto Card. Poenitentiario Maiori impertita, vota sacerdotum in civitate Lauretana occasione X Eucharistici conventus nationalis coadunatorum libentissime excipiens, ad cleri devotionem et amorem erga Augustissimum Eucharistiae Sacramentum magis magisque fovendum, benigne concedere dignatus est ut clerici in sacris constituti, qui integrum divinum Officium, quamvis in partes distributum, coram Ssmo Sacramento sive publicae adorationi exposito, sive in tabernaculo adservato, recitaverint, indulgentiam plenariam, suetis conditionibus, lucrari valeant. Praesenti in perpetuum valituro absque ulla Brevis expeditione et contrariis quibuscumque minime obstantibus.

Datum Romae ex Aedibus S. Poenitentiariae, die 23 Octobris 1930.

L. Card. Lauri, Poenitentiarius Maior.

L. † S.

I. Teodori, S. P. Secretarius.

Zakon

z dne 7. julija 1930 o izpremembah in dopolnitvah v zakonu
o narodnih šolah z dne 5. decembra 1929.

§ 1.

§ 43. se izpreminja in se glasi:

Verski pouk je obvezen za vse priznane veroizpovedi.

Verski pouk vršijo pri pripadnikih svoje vere krajevni duhovniki ali njihovi duhovni namestniki. Radi imenovanja ali razmeščenja jih predlaga banskim upravam pristojna cerkvena oblast. Dotična občina jim sme v ta namen podeliti gotovo nagrado. Potrebno pa je, da so državljani kraljevine Jugoslavije.

V primeru njihovega službenega ali drugega zadržka jih mora nadomeščati učitelj dotične šole, če je njihove vere. Na predlog pristojne cerkvene oblasti sme biti ta замена tudi trajna.

Če pristojna cerkvena oblast ne poskrbi za verski pouk in ne stavi potrebnih predlogov za imenovanje veroučiteljev, bosta izdala na prošnjo prizadetih potrebne odredbe banska uprava in ministrstvo za prosveto.

V šolah, v katerih bi imeli najmanj 20 tedenskih ur z najmanj 20 učenci v vsakem razredu ali oddelku, se smejo nastaviti tudi posebni

* Acta Ap. Sed. XXII (1930), Stev. 11, str. 493.

veroučitelji. Nastavlja jih minister za prosveto iz vrst kandidatov, ki so dovršili bogoslovne študije in mu jih predlaga pristojna cerkvena oblast.

Učitelji verouka pa najsi bodo nameščeni kot uradniki ali ne, se morajo pri svojem šolskem delu ravnati istotako kot ostali učitelji po šolskih zakonih in posebej tudi po šolskem in učnem redu.

Učitelje verouka sme minister za prosveto na predlog banske uprave odpustiti iz službe, če ne ustreza njih delo v šoli pedagoško-metodičnim načelom ali pa, če njih obnašanje v šoli in zunaj nje ni v soglasju s splošnim namenom narodnih šol. O taki svoji odločitvi mora vedno obvestiti tudi pristojno cerkveno oblast.

Učni načrt in program iz verouka predpisuje minister za prosveto v sporazumu z vrhovnim predstavništvom dotične konfesije za kraljevino Jugoslavijo (za katolike: predsedništvo škofovskih konferenc).

Zastopnik (predstavnik) pristojne cerkvene oblasti sme enkrat na leto nadzirati poučevanje verouka.

§ 2.

V § 68. pa doda nov odstavek, ki se glasi:

Zunaj šole smejo biti učenci narodnih šol člani verskih udruženj svoje verske zajednice.

§ 3.

V § 69. se doda nov odstavek, ki se glasi:

Ta odredba se ne nanaša na verske slovesnosti in verske prireditve učencev.

§ 4.

V § 71. se doda po drugem nov odstavek, ki se glasi:

Na predlog odposlancev ministra za prosveto, ki so prisostvovali diplomskemu učiteljskemu izpitu na zasebnih učiteljskih, bo minister za prosveto nostrificiral diplome tudi učiteljskim kandidatom iz teh šol. Kandidat s tako diplomom sme biti nameščen za učitelja državne narodne šole.

§ 5.

V § 72. se doda nov odstavek, ki se glasi:

Za stalnega veroučitelja se imenuje začasni veroučitelj, ki položi poseben veroučiteljski strokovni državni izpit, za katerega bo predpisal program minister za prosveto v soglasju z vrhovnim predstavništvom dotične konfesije v kraljevini Jugoslaviji (za katolike: predsedništvo škofovskih konferenc).

§ 6.

Kot podaljšanje točke 5. v § 78. se doda novo vrinjeno besedilo, ki se glasi:

to bo odredil minister za prosveto v sporazumu s predstavništvu vseh priznanih veroizpovedi v državi (za katolike: predsedništvo škofovskih konferenc) in v soglasju s predsednikom ministrskega sveta.

§ 7.

Kot podaljšanje poslednjega odstavka v § 81. se doda nov stavek, ki se glasi:

Za to odobrenje ni treba zaprositi za posle cerkvenega pevca in organista, toda ti se ne smejo opravljati na škodo redne učiteljske službe.

§ 8.

Na koncu § 114. se doda nov odstavek, ki se glasi:

Nadzorstvo, omenjeno v točki 6., je disciplinskega značaja. To nadzorstvo se ne nanaša na sam verski pouk.

§ 9.

Na koncu § 157. se doda nov odstavek, ki se glasi:

Odredbe tega in prejšnjega paragrafa se ne nanašajo na verska združenja.

§ 10.

Na koncu § 168. se doda nov odstavek, ki se glasi:

Te odredbe se bodo izvedle v sporazumu s pristojno cerkveno oblastjo.

§ 11.

Ta zakon stopi v veljavnost in dobi obvezno moč, ko se objavi v Službenih novinah.

*

Pripombe. **K § 1.** Ker po cerkvenih zakonih brez škofovega pooblastila nihče ne sme v šoli poučevati verouka, je jasno, da svetni učitelj ne more nadomeščati veroučitelja, ki je zadržan. Zato naj veroučitelj vse duhovno pastirstvo tako uredi, da bo mogel izpolniti vse veroučne ure. Dosedanje prakse glede naknadnega nadomeščanja zamujenih ur pa tudi novi zakon ne prepoveduje.

Ker bo dve, tri leta v škofiji precej občutno pomanjkanje duhovnikov, se bo morda kje pokazala potreba, da se kakemu učitelju ali učiteljici poveri poučevanje krščanskega nauka. Pooblastilo bi se moglo dati samo učiteljem, ki zvesto spolnjujejo svoje verske dolžnosti.

Ker se mora veroučitelj pri svojem šolskem delu ravnati po šolskih zakonih in naredbah, se zelo priporoča, da si te zakone preskrbi, zlasti zakon o narodnih šolah.

Ta zakon, ki je izšel v posebni knjižici, naj naroče vsi župni uradi in sicer lahko na cerkvene stroške, kar se s tem dovoljuje.

K § 3. Odredba § 69. šol. zak. se glasi: Razen povsem šolskih slovesnosti se smejo učenci udeleževati samo onih javnih slovesnosti in javnih prireditev, ki imajo obči državni ali obči nacionalni značaj ali so v tesni zvezi s šolo.

K § 6. Točka 5. § 78. šol. zak. se glasi: Vsi učitelji so dolžni v dneh, ki jih odredi ministrstvo prosvete, voditi otroke k službi božji.

To zadevo bo torej prosvetno ministrstvo še uredilo.

K § 7. Poslednji stavek § 81. se glasi: Za izvrševanje kakih drugih poslov razen učiteljskega morajo (učitelji) predhodno prositi dovoljenja ministra prosvete.

K § 8. Točka 6. § 114. se glasi: Šolski upravitelj nadzoruje delo in vedenje učiteljev in veroučiteljev glede dolžnosti iz § 1. tega zakona ter po potrebi opominja k izpolnjevanju dolžnosti v smislu določil tega zakona.

Prej imenovani § 1. šol. zakona govori o nalogi šole in poudarja med drugim državno in narodno edinstvo in versko strpnost.

Šolski upravitelj sme torej priti v razred nadzorovat veroučitelja, da se prepriča o tem, kako ta izpolnjuje določbe šolskih zakonov in predpisov, glede verouka samega pa nima pravice nadzorstva.

K § 9. §§ 156. in 157. govorita o prosvetnih ustanovah in društvih, ki so v kakršnikoli zvezi z narodnoprosvetnim delom in za katere bo izdalo ministrstvo prosvete posebne odredbe.

K § 10. § 168. šol. zakona govori o uporabi, upokojitvi in razrešitvi stalno nastavljenih veroučiteljev.

79.

Šolske maše ob državnih praznikih in drugih slovesnih prilikah.

Ob državnih praznikih, v začetku in na koncu šolskega leta in morda še ob kaki drugi priliki imajo učenci osnovnih, meščanskih in srednjih šol šolsko mašo. Glede te šolske maše se odreja sledeče:

1. Veroučitelj je dolžan to mašo opraviti ali poskrbeti, da jo opravi namesto njega kak drug duhovnik. Če bi morala biti tisti dan kaka druga maša, n. pr. pri podružnici, ali pogrebna, ali zornična, ali kakršnakoli, naj se prestavi na kak drug dan, in če to ni mogoče, naj se opusti. Izvzeti so dnevi, ko so po liturgičnih predpisih s sv. mašo združeni posebni obredi, n. pr. križev teden.

2. Če bi se imela kdaj zgoraj omenjena šolska maša opraviti v nedeljo ali na praznik in mora veroučitelj imeti sv. mašo za župnijo, naj bo ta sv. maša obenem šolska maša, če se ne začne pred 8. uro. Če se vrši navadna nedeljska služba božja pred 8. uro, naj se take dni preloži na poznejši čas, in če to ni mogoče, je dovoljeno veroučitelju binirati.

3. Čas za šolsko mašo naj se določi v sporazumu s šolskim upraviteljem. Če se sporazum ne doseže, naj se opravi šolska maša ob uri, ko se v tistem kraju začenja dopoldanski pouk.

4. Če je duhovnik veroučitelj na več šolah in ni mogoče, da bi se za vsako šolo posebej opravila šolska maša, naj se opravi za tisto šolo, na kateri je več učencev.

5. Če šolski upravitelj sporči veroučitelju, da se bo po šolski maši pela narodna himna, naj duhovnik po sveti maši ostane pri oltarju do konca himne.

80.

Oklici na odpravljene praznike.

Za enotno in pravilno postopanje v zadevi cerkvenih oklicev se odreja sledeče:

Oklici se morejo po kan. 1024 in § 71. o. d. z. pravnoveljavno izvršiti s a m o ob nedeljah in zapovedanih praznikih. Na odpravljene praznike, četudi jih verniki še obhajajo, se oklici pravnoveljavno n e m o r e j o izvršiti.

Zapovedani prazniki so po kan. 1247 § 1.: Božič, Novo leto, Razglašenje Gospodovo, Vnebohod, Sv. Rešnje Telo, Brezmadežno spočetje D. M., Vnebovzetje D. M., Sv. Jožef, Sv. Peter in Pavel in Vsi svetniki.

Vsi ti prazniki so priznani tudi kot državni prazniki po zakonu o praznikih z dne 27. septembra 1929 (§ 3., t. 2).

81.

Prodajanje cerkvenih starin.

Čuje se, da hodijo zopet razni prekupčevalci po škofiji, ki kupujejo ali zamenjujejo cerkvene starine, kakor paramente, svečnike, lustre itd., ki se več ne uprabljajo, in da dajejo za nje vsote, ki niti materialne vrednosti ne odtehtajo, ali pa nudijo nove materialno in umetniško manj vredne stvari. Vsi gg. cerkveni upravitelji se ponovno opozarjajo, da je vsako prodajanje cerkvenih starin brez posebnega in izrečnega dovoljenja škofijskega ordinariata **strogo prepovedano**. Vsakdo je osebno odgovoren za škodo, ki bi jo z nedovoljeno prodajo cerkveni imovini napravil in zapade tudi cerkvenim kaznim po kan. 2346, dokler škode popolnoma ne popravi.

82.

Blagoslavljanje čudodelne svetinje M. b.

Na vprašanja nekaterih gg. duhovnikov glede blagoslavljanja čudodelne svetinje se sporoča:

1. Za blagoslov čudodelne svetinje po posebnem vzorcu, po katerem se svetinja nadene po načinu škapulirjev, je potrebno posebno pooblastilo, ki ga dobi mašnik brezplačno, če se obrne s prošnjo do generala misijonarjev sv. Vincencija Pav. v Parizu (rue de Sèvres, 95) ali do vizitatorja istih misijonarjev v Ljubljani, Tabor 12, ali do ravnatelja usmiljenih sester, Radeče pri Zidanem mostu.

2. Omenjeno blagoslovilo je nujen pogoj za odpustek, s katerimi je sv. Cerkev obdarila čudodelno svetinjo ozir. družbo čudodelne svetinje, v katero se verniki sprejmejo, če se jim nadene svetinja po omenjenem obrazcu. Imen sprejetih ni treba zapisovati v posebno knjigo.

3. Na omenjeni način se more svetinja blagosloviti in nadeti le navzočemu verniku.

4. Kadar sprejme svetinjo več vernikov obenem, jim pooblaščen mašnik svetinjo blagoslovi, nadene si pa svetinjo vsak sam. med tem ko govori mašnik zadevne besede blagoslovila v množini. (Duhovnik vernike opozori, kdaj naj si svetinjo nadenejo.)

5. Za odpustke je potrebno, pa tudi sicer priporočljivo, da nosi vernik blagoslovljeno svetinjo na vratu, tako da mu visi na prsih, pod obleko ali na obleki.

6. Vsak duhovnik lahko blagoslavlja čudodelno svetinjo brez pooblastila z navadnim mašniškim blagoslovom kot druge nabožne reči. Tako blagoslovljene svetinje se lahko tudi naprej podare oziroma se lahko blagoslove tudi za nenavzoče, a odpustki zanje niso podeljeni.

Seznamek birmancev v letu 1930.

Dekanija Loka: Stara Loka 160, Bukovščica 50, Sv. Lenart 67, Železniki 137, Zalilog 67, Davča 51, Sorica 113, Selca 343, Javorje 97, Poljane 212, Lučine 62, Trata 161, Stara Oselica 102, Žiri 414, Nova Oselica 89, Leskovicca 52, Retéče 52, Žabnica 77, Škofja Loka 331. — **S k u p a j:** 2637.

Dekanija Kamnik: Ihan 93.

Dekanija ljubljanske okolice: Dol pri Ljubljani 67, Sv. Helena 72. — **S k u p a j:** 139.

Mesto Ljubljana: binkoštno nedeljo: dopoldne 1243, popoldne 593, torej 1836; binkoštni ponedeljek 219. — **S k u p a j:** 2055.

Dekanija Moravče: Vače 159, Sv. Gora 72, Moravče 364, Vrhpolje 68, Sv. Križ 31, Sv. Trojica 1, Peče 61, Kolovrat 85, Izlake 163, Čemšenik 123, Št. Gotard 91, Št. Ožbalt 45, Blagovica 64, Krašnja 91, Brdo 88, Št. Vid pri Brdu 41, Zlatopolje 38, Češnjice 39. — **S k u p a j:** 1624.

Dekanija Žužemberk: Žužemberk 372, Hinje 177, Ambrus 117, Krka 196, Zagradec 128, Sela pri Šumberku 77, Dobrnič 241, Ajdovec 94, Šmihel pri Žužemberku 88. — **S k u p a j:** 1490.

Posamezni: V škofijski kapeli 5, Grad Hmeljnik (ž. Mirna peč) 3. — **S k u p a j:** 8.

Skupaj celo leto: 8046.

Razne objave.

Binacije na odpravljene praznike. Sveta kongregacija zakramentov je z reskriptom z dne 6. novembra 1930, št. 5837/30, ljubljanskemu ordinariju podaljšala za tri leta fakulteto, dovoljevati binacijo na praznike, odpravljene od papeža Pija X.

Mašno vino. Ali se sme v slaboten vinski mošt, ki je namenjen za mašno vino, devati sladkor? — S. C. S. Officii se je bavila s tem vprašanjem 25. junija 1891 in 5. avgusta 1896 (gl. Collectanea S. C. de Prop. Fide, an. 1757, 1949). Odgovor se je obakrat glasil: »Vino pro sacrosancto Missae sacrificio addendum p o t i u s esse spiritum seu alcool.« Ta odgovor je tudi S. C. de Sacram. sprejela v »Instructio« z dne 26. marca 1929 (AAS 1929, 634). Kongregacija sv. oficija torej ne odobrava prakse, da bi se v slaboten mošt, ki je namenjen za mašno vino, deval sladkor; rajši naj se primeša moštu primerna količina vinskega alkohola (gl. F. U. Pastor. bogosl. II, 193). Vendar pa kongregacija ne pravi, da bi bilo vino, ki so ga med vretjem okrepili s sladkorjem, n e v e l j a v n a tvarina za sveto daritev. Če torej dodanega sladkorja sorazmerno ni preveč, je vino, na ta način popravljeno, veljavna tvarina; in če imamo za uporabo takega vina zadosten razlog, je tako vino tudi dopustna tvarina. S. C. de Propag. Fide je v nekem slučaju 11. nov. 1892 dovolila, da se sme za mašo rabiti vino, ki so mu med vretjem na 100 litrov dodali nekako 5 kg sladkorja (gl. A. Vermeersch, Theol. mor. III. [1923] 295). Zadosten razlog za uporabo s sladkorjem popravljenega vina za mašno vino je v tem, da drugačnega vina v slabih letinah dobiti ni.

Zakon o ustanovah (zadužbinah) z dne 6. julija 1930 (Službeni list kr. banske uprave dravske banovine v Ljubljani z dne 2. okt. 1930, št. 28) ima v § 29., al. 3, določilo, da za n a b o ž n e u s t a n o v e ostanejo v veljavi dosedanja predpisi in sicer tako za že obstoječe, kakor tudi za one, ki se šele ustanovijo. Zato pod ta zakon ne spadajo ne mašne ustanove, ne druge cerkvene ustanove z nabožnimi volili.

Število tedenskih veroučnih ur na osnovnih šolah. Novi šolski zakon nima nobenih določb o tem, koliko učnih ur naj se porabi za posamezne učne predmete. Te določbe prineseta pravilnik in novi učni načrt. Dokler ta dva ne izide, je merodajen »Razdelilnik« iz leta 1926., ki ga imajo vsa šolska upraviteljstva. Po tem razdelilniku ima samo nižja skupina (I. in II. oddelek) e n o r a z r e d n i c e po eno veroučno uro na teden, višja skupina te šole in vsi razredi (tudi I. razred) v e č r a z r e d n i h šol pa po dve uri.

Železniške legitimacije. Ker je večini gg. duhovnikov potekla s koncem leta 1930. veljavnost železniških legitimacij za kupovanje polovičnih voznih kart, naj vsi prizadeti, ki tega še niso storili, pošljejo škofijskemu ordinariatu a) svojo n o v o fotografijo, b) znesek 10 Din v gotovini in c) napišejo na hrbet fotografije številko dosedanje legitimacije, na kar jim bo škofijski ordinariat izposloval nove legitimacije. Obenem naj pošljejo ordinariatu stare legitimacije brez slik, da se bodo izročile železniški direkciji v uničenje. — Oni, ki jim bodo potekle legitimacije z letom 1931., naj pošljejo zgoraj navedeno najkasneje do konca novembra 1931, stare legitimacije brez slik pa po novem letu 1932.

Pastoralne konference leta 1930. Poročilo o pastoralnih konferencah v letu 1930. bo prinesel »Škofijski list« v letu 1931.

Mašno vino, zanesljivo pristno, nudi tudi Peter P o d b o r š e k, vinski trgovec v Ljubljani VII. (Sp. Šiška), ki je bil dne 12. novembra 1930 pri škofijskem ordinariatu zaprisežen.

Tečaji duhovnih vaj v Domu duhovnih vaj v Ljubljani bodo v prvem četrtletju 1931: Za Krekovo mladino od 3. do 7. januarja; za rekrute od 10. do 14. januarja; za moške od 17. do 21. januarja in od 17. do 21. marca; za odbornike Marijinih družb od 31. januarja do 4. februarja; za fante od 7. do 11. marca; za akademike od 28. marca do 1. aprila.

Orglarska šola. Tej številki lista so priložene položnice za plačilo prispevkov cerkva za Orglarsko šolo leta 1931. Župni uradi naj dolžni znesek (4 Din na 100 duš) čim prej nakažejo, da ne bo treba urgirati. Orglarska šola je navezana edino le na te prispevke, ki komaj zadoščajo za obstoj, zato se večji zneski hvaležno sprejemajo. Zlasti je želeli, da večje župnije, ki imajo nad 6000 duš, prispevajo nekoliko več kot le dolžni znesek 200 Din.

Slovstvo.

Debri pastir. Premišljevanja o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa in njegovih svetnikov. II. zvezek. Napisal dr. Ciril P o t o č n i k, semeniški spiritual v Ljubljani. Založila prodajalna K. T. D. (Ničman). Cena brez poštnine 40 Din. — Kdor si je nabavil prvi zvezek tega dela, bo gotovo z veseljem sprejel tudi drugega, ne samo, da bo imel celotno delo, temveč tem bolj, ker so se mu premišljevanja že prvega zvezka

priljubila. Knjiga služi duhovnikom, redovnim osebam in ljudem med svetom. Priporočamo.

Vesnik Dejanja sv. Detinstva Jezusovega. Poročilo slovenskim deležnikom in deležnicam za leto 1930. Sestavil škof. voditelj Anton Čadež. Letnik 51. — Poleg poučnih člankov in povestic za razvedrilo prinaša knjižica seznam zbirk v zneskih, ki so tudi letos presenetljivo veliki.

86.

Konkurzni razpis.

Z okrožnico z dne 6. oktobra 1930, št. 4219, so bile z zaključnim rokom do 10. novembra 1930 razpisane župnije: Dražgoše v loški dekaniji, Koprivnik v Bohinju v radovljiški dekaniji in Turjak, stoječa pod patronstvom graščine Turjak, v ribniški dekaniji.

Razpisuje se župnija Gorje pri Bledu v radovljiški dekaniji. Pravilno opremljene prošnje je nasloviti na škof. ordinariat. Rok za vlaganje prošenj se zaključi 10. februarja 1931.

87.

Škofijska kronika.

Cerkvena odlikovanja: Za častna konzistorialna svetnika sta bila imenovana: Martin Štular, vzgojni vodja v zavodu sv. Stanislava, in dr. Ivan Knific, profesor na škof. gimnaziji zavoda sv. Stanislava. Za škof. duhovne svetnike pa so bili imenovani: dr. Anton Ratajec, Luka Arh in Franc Pengov, vsi profesorji na škof. gimnaziji zavoda sv. Stanislava. Ta odlikovanja so bila podeljena v zvezi s 25 letnico obstoja zavoda sv. Stanislava. — Za škof. duh. svetnika je bil imenovan Avgust Schauer, župnik v Koprivniku pri Kočevju.

Podeljeni sta bili župniji: Dražgoše Francu Hitiju, župnemu upravitelju ondi (umeščen 11. decembra 1930) in Koprivnik v Bohinju Josipu Kresu, ond. župnemu upravitelju (umeščen 29. decembra 1930).

Imenovan je bil za honorarnega veroučitelja na III. državni gimnaziji v Ljubljani Anton Kordin, prefekt v Marijanišču v Ljubljani.

Imenovani so bili: Franc Hiti, kaplan v Gorjah, za upravitelja te župnije; Janez Zupančič, župnik v Škocijanu pri Turjaku, za ekskurendo upravitelja župnije Turjak; Alfonz Jare, kaplan na Raki, za ond. kaplana-pomočnika v zmislu kan. 475, § 2, in Anton Klemenšek, duhovnik salezijanske družbe na Radni, za kaplana v Boštanju.

Konkurzni izpit so dovršili: Ivan Pečnik, kaplan v Šmihelu pri Novem mestu, Franc Fister, kaplan v Ribnici, Andrej Ile, žup. upravitelj v Podzemlju, Mihael Jenko, kaplan v Trebnjem, Franc Jeraša, kaplan v Preddvoru, Franc Kirar, kaplan v Cerknici, Anton Kovačič, kaplan v Št. Jerneju, Stanislav Šinkovec, kaplan v Žireh in Alojzij Zupane, žup. upravitelj v Šmihelu pri Žužemberku.

Umrli sta: Anton Dolinar, biseromašnik in župnik v pok., v Me-
kinjah dne 5. novembra 1930 v starosti 83 let, in Jožef Knific, župnik v
Gorjah, v Ljubljani dne 20. decembra 1930 v starosti 62 let (pokopan v
Gorjah). — Naj v miru počivata!

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 31. decembra 1930.

Prodajne cene molitvenikov.

Molitve za šolsko mladino. Dobe se le broširani izvodi 1.25 Din.

Pri Jezusu. V platnu, rdeči obrezi 9 Din. — V platnu, zlati obrezi, s trakom
15 Din. — V pegamoidu, zlati obrezi, vatiran, nožnica 28 Din. — Longrain usnje,
upogljivo, drugo enako 40 Din. — Longrain usnje, vatirano, drugo enako 44 Din.

Vечно življenje. V polpegamoidu, rdeči vezavi, en trak 20 Din. — V pravem
pegamoidu, zlati vezavi, 2 trakova, nožnica 28 Din. — V pegamoidu, upogljivo,
boljša trakova, nožnica 36 Din. — Longrain usnje, upogljivo 58 Din.

Duhovnikom, ki skupaj naročajo, da ordinariat na vsakih 5 izvodov enega
za ubožne učence.

Vsebina: 74. Petindvajsetletnica škof. zavoda sv. Stanislava. — 75. Pismo sv. Očeta
o čudodelni svetinji M. b. — 76. Molitve za popolni odpustek *toties quoties*. — 77. Od-
pustek za Officium coram Sanctissimo. — 78. Spremembe k zakonu o narodnih šolah.
— 79. Šolske maše ob državnih praznikih. — 80. Oklici na odpravljene praznike. —
81. Prodajanje cerkvenih starin. — 82. Blagoslavljanje čudodelne svetinje M. b. —
83. Seznamek birmancev v l. 1930. — 84. Razne objave. — 85. Slovestvo. — 86. Kon-
kurzni razpis. — 87. Škofijska kronika.

Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — Odgovorni urednik: Jože Jagodic.
Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč.

